

Rozdział 2 ALTÖTTING i MARKTL AM INN

Altötting jest powiatowym miastem w Górnej Bawarii od końca XV wieku znanym przede wszystkim jako miejsce pielgrzymkowe chrześcijan.

Pierwsze ślady osadnictwa człowieka na tych terenach pochodzą z późnej epoki brązu a pierwsza pisemna wzmianka o tym miejscu pochodzi z roku 748. Miejscowość nosząca nazwę Autingas była wówczas pod władzą księżęcej dynastii bawarskiej Agilolfingów. W roku 876 lub 877 pan miasta – wschodniofrankijski król Karloman założył przy nim klasztor. Karloman zmarł i został pochowany w Altötting. Następnie miejscowość Altötting znalazła się w rękach dynastii Wittelsbachów.

Według legendy w roku 1489 wydarzyły się tu cudowne przywrócenia do życia. Zabytkowa kaplica, w której znajduje się posąg Matki Bożej z Altötting (Czarnej Madonny) została zbudowana ponoć już około 700 roku, natomiast sam posąg pochodzi z roku 1330. W ołtarzu głównym w kaplicy znajdują się srebrne urny z sercami książąt bawarskich, biskupów oraz sześciu królów Bawarii.

Najwspanialszym zabytkiem Altötting jest kaplica Matki Boskiej (Gnadenkapelle lub Heilige-Kapelle) stojąca na centralnym placu miasteczka (Kapellplatz). Pierwotnie najstarsza część kaplicy stanowiła baptysterium w karolińskim pałacu cesarskim (później pałacu książąt bawarskich). Kaplica Matki Boskiej jest centralnym punktem pielgrzymkowym sanktuarium maryjnego w Altötting. Szczególnie czczony jest umieszczony tam posążek Czarnej Madonny.

Według tradycji w 1489 roku matka złożyła przed nim ciało swojej trzyletniej córki, która utopiła się w pobliskiej rzece Inn. Dziewczynka ożyła, a wieść o cudzie została bardzo szybko rozpropagowana. Kaplica stała się z czasem zbyt mała – dobudowano więc prezbiterium i ganki obejściowe (podcienia). Obecnie całość jest obwieszona setkami, często bardzo starych,

obrazków ukazujących cuda i uzdrowienia, m.in. po wypadkach, przestępstwach, czy chorobach. Wiele z nich epatuje ludowym realizmem. W kaplicy wisi także wiele wotów. Naprzeciw ołtarza z figurą Matki Bożej ustawiono bogato zdobione urny zawierające serca ksiąząt bawarskich, którzy przekazali je w darze pośmiertnym Matce Boskiej. Najważniejszymi świętami obchodzonymi w sanktuarium jest 15 sierpnia (Wniebowzięcie Najświętszej Maryi Panny) i Boże Ciało.

W odpowiedzi na mocno rosnący ruch pielgrzymkowy, w latach 1911-1912 zbudowano w Altötting neobarokowy kościół św. Anny – jako bazylikę pielgrzymkową. Kościół, mający 83 metry długości i wysokość 24 m, jest największym kościołem zbudowanym w Niemczech w XX wieku. W 1913 roku papież Pius X podniósł świątynię do rangi bazyliki mniejszej.

W obrębie centrum miasteczka, przy Bruder-Konrad-Platz znajduje się też klasztor Kapucynów w Altötting (znany także jako

Kościół Brata Konrada *Bruder-Konrad-Kirche*). Jest to zabytkowy zespół klasztorny kapucynów należący do diecezji w Pasawie. Założenie ufundowane zostało w 1654 roku przez Wilhelma Franza von Wartenberga. Zsekularyzowany w 1802 roku zakon franciszkanów (pierwotnych użytkowników obiektu) został zastąpiony przez kapucynów. W klasztorze, przez 41 lat przebywał św.

Konrad z Parzham, który pełnił tu rolę furtiana. Dziś, de facto, kościół i klasztor pełnią rolę sanktuarium tego świętego. Kościół klasztorny do 1953 roku nosił wezwanie św. Anny – wtedy zmieniono je na św. Konrada (klasztor przyjął to samo wezwanie w 1961 roku). Po przeprojektowaniu kościoła w latach 1956-1957 pod ołtarzem umieszczono srebrny grobowiec świętego. Przy kościele istnieje źródło z figurą świętego. Kim był ten człowiek?

Konrad z Parzham, a właściwie Jan Birndorfer urodził się 12 grudnia 1818 roku w Parzham w Bawarii w wielodzietnej rodzinie. Został osierocony w wieku 16 lat.

W 1849 roku wstąpił do klasztoru kapucynów w Altötting, sąsiadującego z sanktuarium maryjnym p.w. świętej Anny, gdzie jako brat przyjął imię Konrad. W klasztorze, jako furtian, Konrad spędził prawie całe swoje życie na posłudze pielgrzymom, biednym i żebrakom, którzy prosili o radę lub kawałek chleba. Brat Konrad, z natury cichy i spokojny dał się poznać, jako życzliwy i cierpliwy, niosący pomoc wszystkim potrzebującym, znajdując zawsze czas na modlitwę, w której polecał Bogu wszystkie codziennie napotkane osoby. Zmarł 21 kwietnia 1894 roku w tym klasztorze w wieku 76 lat. Został beatyfikowany w 1930 roku przez Piusa XI i kanonizowany przez tegoż w 1934 roku.

18 lipca 1903 roku w Altötting otwarto Panoramę Jerozolimską (Das Jerusalem Panorama Kreuzigung Christi, czyli dokładnie Jerozolimską panoramę Ukrzyżowania Chrystusa). Jest to budynek z panoramicznym (360°) obrazem namalowanym pod kierunkiem Gebharda Fugela. W rotundzie umieszczone jest monumentalne dzieło, będące ostatnią wielką panoramą o charakterze religijnym namalowaną w Europie. Jest to jednocześnie jedyna pełnowymiarowa monumentalna panorama religijna, jaką można oglądać w Niemczech.

Wysokość samego obrazu to 12 m, a długość - 95 m. Średnica wynosi 30 m. Składa się z 27 paneli. Łącznie ma powierzchnię 1200 m².

Josef Krieger, odpowiedzialny za drobiazgową rekonstrukcję Jerozolimy z czasów Chrystusa, odtworzył z dużym realizmem szczegóły miasta. Całość przedstawia z jednej strony metropolię żyjącą swoim rytmem, z drugiej scenę Ukrzyżowania, dziejącą się wśród miejskich, codziennych wydarzeń. Na przedpolu obrazu umieszczono imitację skał, domów i drobnych sprzętów. Z głośników odtwarzane są zjawiska atmosferyczne, a także opowieść o przedstawianych zdarzeniach.

Na centralnym placu miasteczka stoi ciekawy pomnik przedstawiający jeźdźca na koniu. Pomnik przedstawia hrabiego Johanna Tserclaesa von Tilly (1559 -1632), generała w służbie bawarskiej, w czasie panowania księcia Maksymiliana I Bawarskiego, twórcy Ligi Katolickiej. Po wybuchu wojny trzydziestoletniej dowodził wojskami Ligi, które wraz z armią cesarską rozgromiły siły protestanckie w bitwie na Białej Górze w roku 1620. Choć w kwietniu 1622 roku został pokonany przez dowódcę wojsk protestanckich Ernsta von Mansfelda, już w maju tego roku pobił go pod Wimpfen, w czerwcu pod Höchst a w następnym roku pod Stadtlohn. Po przystąpieniu do wojny Chrystiana IV, króla Danii w roku 1625, Tilly wraz z Wallensteinem byli głównodowodzącymi wojsk prowadzących działania przeciw wojskom protestanckim. W roku 1626 wspomagany przez część sił Wallensteina zwyciężył pod Lutter am Barrenberge. Po odsunięciu Wallensteina w ro-

ku 1630 Tilly objął dowództwo nad armią cesarską, lecz niewiele zdziałał w walkach przeciw Gustawowi II Adolfowi. W maju 1631 roku wojska Tilly'ego i księcia Pappenheima zdobyły i złupiły Magdeburg, jednak w bitwie pod Breitenfeld Tilly został pokonany przez szwedzkiego króla Gustawa II Adolfa. Rok później, podczas bitwy pod Rain nad rzeką Lech Tilly odniósł ciężką ranę (został trafiony kulą armatnią w prawe ramię) i wkrótce zmarł w wyniku zakażenia tęzczem. Jako waleczny i niezłomny obrońca wiary katolickiej ma swój pomnik w Altötting.

Wcześniej, po drodze do Altötting zajrzeliśmy do niewielkiej miejscowości **Marktl am Inn**. Ta malutka miejscowość nad rzeką Inn znana jest dzisiaj jako miejsce urodzenia papieża Benedykta XVI. Ale historia miasteczka i okolic jest znacznie starsza. W czasach rzymskich rzeka Inn stanowiła granicę prowincjami Noricum na południu i Raetia na północy. Po wycofaniu się Rzymian w szóstym wieku przywędrowali i osiedli tu Bawarzy. Nikt by pewnie nic więcej nie wiedział o tej miejscowości gdyby nie to, że 16 kwietnia 1927 roku przyszedł tam

na świat syn miejscowego policjanta – Joseph Ratzinger. Ochrzczony został w miejscowym kościele parafialnym pod wezwaniem świętego Oswalda. 19 kwietnia 2005 roku wybrano na papieża kardynała Josepha Ratzingera, który przyjął imię Benedykta XVI.

Jego dom rodzinny jest obecnie muzeum.

